

Право

Бережний О. І.
Національний Університет «Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»

Особливості притягнення до кримінальної відповідальності окремих категорій осіб та доказування по таким справам

Доказування, будучи різновидом процесуальної діяльності, спрямовано на досягнення кінцевої мети - встановлення істини у справі. Застосування правових норм припускає встановлення фактичних обставин шляхом доказування. Мета доказування - встановлення істини. Норма права не може бути застосована, якщо не з'ясовані з достовірністю обставини, з наявністю яких закон пов'язує її дію, якщо не встановлений стан самих суспільних відносин, регулювання яких передбачається нормою. Винесенню акта застосування норм права передуює процес доказування. Усе це обумовлює те значення, що займає процес доказування в правовому регулюванні. Роль і місце преюдицій у правозастосовній діяльності визначається їхнім значенням у доказуванні.

Чинне законодавство України передбачає особливий порядок провадження у кримінальних справах щодо окремих категорій осіб. Переважно це посадові особи, які за своїм правовим статусом наділені конституційними гарантіями недоторканості – Президент, народні депутати і судді, працівники дипломатичних представництв і т.д. Оскільки процедура дострокового припинення повноважень глави держави в порядку імпичменту досить складна, а реалізація незалежності суддів потребує ретельного інституційного аналізу, розглянемо лише деякі особливості притягнення до кримінальної відповідальності та особливості доказування у кримінальних справах щодо народних депутатів та дипломатичних представників.

В цьому контексті доречно розглянути питання імунітету від кримінальної відповідальності.

До категорій осіб на яких поширюється такий імунітет відносяться насамперед дипломатичні агенти. Особистість дипломатичного агента недоторканна. Він взагалі не підлягає притягненню як обвинувачений, арешту або затриманню. Члени сім'ї дипломатичного агента, що живуть разом із ним, користуються привілеями й імунітетами дипломатичних агентів. Співробітники адміністративно-технічного персоналу представництв і члени їхніх сімей, якщо вони не є громадянами держави перебування, мають привілеї та імунітети, аналогічні дипломатичним агентам. Це передбачено Положенням про дипломатичні представництва і консульські установи іноземних держав в Україні, що затверджене Указом Президента України 10 червня 1993 року.

Консульські посадові особи не підлягають арешту або затриманню інакше як на підставі рішень суду й у випадку вчинення тяжких злочинів. Консульські установи вирішують питання розвитку торгових і культурних взаємовідносин держав. Робітники консульської установи можуть викликатись і допитуватись як свідки. Вони не зобов'язані давати показання з питань, пов'язаних із виконанням їх функцій.

Статус недоторканності можуть мати й окремі категорії державних службовців України. Недоторканністю володіють у першу чергу Президент України і кандидати на цю посаду в період виборів, Голова Верховної Ради України і Прем'єр-міністр України.

Судді недоторканні і не можуть бути притягнуті до кримінальної відповідальності без згоди Верховної Ради України.

Уповноважений з прав людини Верховної Ради України користується статусом недоторканності на весь період своєї повноважень. Кримінальну справу стосовно нього може порушити лише Генеральний прокурор України.

Законом України “Про вибори Президента України” передбачається, що кандидат у президенти не може бути притягнутий до кримінальної відповідальності без згоди Центральної виборчої комісії.

Згідно зі ст 37 Закону України “Про Рахункову палату” кримінальну справу щодо Голови Рахункової палати, Першого заступника і заступника Голови, головних контролерів та Секретаря Рахункової палати може бути порушено лише Генеральним прокурором України.

Перед тим як перейти власне до характеристики порушень імунітету дипломата, варто дати визначення та охарактеризувати дипломатичні привілеї та імунітети.

Дипломатичні привілеї та імунітети — це особливі права та переваги, які країна перебування надає дипломатичним представництвам, спеціальним місіям, представництвам держав при міжнародних міжурядових організаціях, делегаціям на міжнародних міжурядових конференціях, їхнім главам та співробітникам.

Дипломатичні привілеї та імунітети складають єдине поняття, однак між його основними складовими існують суттєві відмінності. Під імунітетом слід розуміти вилучення з-під юрисдикції держави перебування офіційних представництв іноземної держави, їхнього персоналу та інших осіб, які користуються міжнародним захистом, і дотримання стосовно них принципу недоторканності. Імунітет, таким чином, виступає як інструмент, потрібний для безперешкодного виконання органами зовнішніх зносин держави та їх співробітниками покладених на них функцій.

На відміну від імунітетів, привілеї — це певні пільги та переваги, які надаються державою перебування органам зовнішніх зносин інших держав і співробітникам цих органів з метою створення найсприятливіших умов для їхнього функціонування.

Зазначимо, що дипломатичні привілеї діють у більш вузькій сфері існуючого правопорядку країни перебування, а не всього правопорядку, як це стосується імунітетів.

Дипломатичні привілеї та імунітети підрозділяються на дві основні групи: привілеї та імунітети дипломатичного представництва як органу держави й особисті привілеї та імунітети членів дипломатичного пер-

соналу представництва. Перша група норм включає такі привілеї та імунітети: недоторканність приміщень дипломатичних представництв; недоторканність його архівів, кореспонденції; фіскальний імунітет (звільнення від оподаткування у країні перебування); митні привілеї; право на використання на будинку представництва прапора й герба своєї держави. До особистих привілеїв та імунітетів належать: особиста недоторканність; недоторканність приватної резиденції, кореспонденції, паперів і, за деякими винятками, майна, імунітет від юрисдикції та можливого притягнення дипломата до кримінальної відповідальності; пільги при проходженні митного та прикордонного контролю; податкові привілеї.

Одним із найважливіших дипломатичних імунітетів є, безперечно, імунітет, який забезпечує недоторканність дипломатичного представництва. Відповідно до Віденської конвенції 1961 р. "приміщення представництва" - це будинок (або ж його частина), у якому розміщується представництво. Загалом цей дипломатичний імунітет регламентується ст. 22 згаданої Конвенції. У ній роз'яснюється, що приміщення представництва є недоторканими. Органи влади держави перебування не можуть проникнути в ці приміщення інакше, як з дозволу глави представництва. Заборона вступати в приміщення представництва без дозволу його глави має абсолютний характер. Це правило не має жодних винятків, і його потрібно дотримуватись навіть у випадку пожежі в дипломатичному представництві або захоплення останнього терористами.

Неприпустимість доступу місцевої влади у приміщення дипломатичного представництва без згоди його глави виключає тим самим можливість здійснення таких примусових заходів, як обшук, арешт, реквізиція, та виконавчих дій. Забезпечуючи недоторканність приміщень дипломатичного представництва, держава перебування зобов'язана попереджувати дії місцевої влади, які можуть завдати шкоди, порушити спокій або принизити гідність дипломатичного представництва. Йдеться про попередження свідомих ворожих акцій з боку місцевої влади. Дії, які в тій чи іншій мірі зачіпають інтереси дипломатичного представництва, проте не направлені спеціально проти нього і є результатом звичайної функціональної діяльності (громадські роботи в безпосередній близькості від приміщень представництва, тимчасове відключення з технічних причин електроенергії, телефонного зв'язку тощо), не можуть розцінюватися як порушення недоторканності приміщень. Ще одним аспектом поняття "недоторканність приміщень" є спеціальне зобов'язання держави перебування забезпечити захист дипломатичних представництв від посягань приватних осіб. Це зобов'язання включає в себе два компоненти: по-перше, організацію місцевими органами влади у випадку необхідності фізичної охорони дипломатичного представництва та убезпечення його від будь-яких нападів, вторгнень та інших посягань з боку приватних осіб і, по-друге, у разі здійснення посягань, - проведення розслідування та покарання винних, а також забезпечення компенсації заподіяної шкоди. Охорона приміщень дипломатичних представництв здійснюється державами перебування, як правило, шляхом використання спеціальних поліцейських або військових підрозділів.

Нарешті, особливе місце серед дипломатичних привілеїв та імунітетів посідає особиста недоторканність. Загальноновизнаним є положення, що це основоположний дипломатичний імунітет, від якого походять усі інші імунітети та привілеї дипломата. Цей дипломатичний імунітет регламентується ст. 29 Віденської конвенції 1961 р. і передбачає захист від арешту або затримання дипломата. Ще одним аспектом цього дипломатичного імунітету є забезпечення посиленого захисту дипломата від посягань із боку приватних осіб. Як у теорії міжнародного права, так і на практиці дотримання зазначених зобов'язань, забезпечення нормальної діяльності дипломатів у країні перебування завжди розглядалося як найголовніша умова. Проте за останні два десятиріччя у зв'язку з різкою активізацією міжнародного тероризму виникла стійка тенденція до зростання різного роду посягань на життя, честь і гідність дипломатів.

Крім того, особливе місце у питанні особистої недоторканності дипломата посідає його непідсудність законам країни перебування. Згідно зі ст. 31 Віденської конвенції 1961 р. імунітет від кримінальної відповідальності є повним і абсолютним, а щодо цивільної та адміністративної юрисдикції є винятки, коли дипломат не може посилатися на свій імунітет: майнові позови, що стосуються приватного нерухомого майна; позови, що стосуються успадкування; позови, що стосуються будь-якої професійної або комерційної діяльності, яка здійснюється дипломатом у країні перебування за межами своїх офіційних повноважень.

Варто зазначити, що звільнення дипломата від кримінальної, адміністративної та цивільної юрисдикції в країні перебування не призводить до його повної безкарності у випадку здійснення ним правопорушень. Існує дві можливості реального покарання дипломата. Перша з них полягає у тому, що імунітет дипломатичного агента від юрисдикції країни перебування не звільняє його від юрисдикції акредитуючої держави. Друга можливість полягає у тому, що від імунітету юрисдикції дипломатичного агента може відмовитися акредитуюча держава. Це робиться без його згоди, і дипломат зобов'язаний підкоритися прийнятому рішення.

До імунітету особистої недоторканності дипломата належить також митний імунітет, який складається із трьох основних компонентів: безперешкодного ввезення та вивезення предметів особистого користування; звільнення вказаних предметів від митного оподаткування; звільнення, у вигляді загального правила, особистого багажу дипломата від митного огляду.

Віденська конвенція (ст. 30) передбачає також недоторканність паперів та кореспонденції дипломата в тій мірі, в якій забезпечуються недоторканність архівів, документів та офіційної кореспонденції дипломатичного представництва. На практиці це означає, що папери та кореспонденція дипломата не підлягають затриманню, розпечатуванню, використанню місцевою владою в офіційних цілях і мають забезпечуватися захистом від посягань з боку приватних осіб.

Засоби пересування дипломатичних представництв та їхнього персоналу користуються в країнах перебування правом недоторканності. Це означає, що дипломатичний засіб пересування не підлягає обшуку, рек-

візичії, арешту та виконавчим діям. Цей імунітет поширюється також на засоби пересування співробітників адміністративно-технічного персоналу та членів їхніх сімей (ст. 37 Віденської конвенції). Поширення імунітетів на засоби пересування, що належать співробітникам обслуговуючого персоналу, Конвенцією не передбачено. Необхідним атрибутом засобів пересування дипломатичних представництв та їхнього персоналу є номерні знаки спеціальних серій, які надаються у країнах акредитації.

Дипломатичні привілеї та імунітети надаються у повному обсязі главам держав і урядів, міністрам закордонних справ, представникам міжнародних організацій, які мають дипломатичний статус, іншим громадянам, які мають дипломатичні паспорти, видані їм незаконних підставах.

Крім головної якості – представницького характеру – дипломатичний персонал (глава представництва чи член його дипломатичного персоналу – «дипломатичні агенти», як визначає їх ст. 1 Віденської конвенції 1961 року, має ще деякі особливості. Згідно зі статтею 1 Віденської конвенції 1961 року, члени дипломатичного персоналу – це особи, що мають дипломатичний ранг – особистий ранг дипломата, який присвоюється йому згідно з існуючими у даній державі законами і правилами відносно проходження дипломатичної служби.

Віденська конвенція 1961 року підтверджує звичаєву норму, згідно з якою від кримінальної юрисдикції держави перебування дипломатичний агент звільняється повністю – це закріплено наступним чином: «Особа дипломатичного агента недоторканна. Він не підлягає арешту чи затриманню у будь-якій формі. Держава перебування зобов'язана відноситися до нього з відповідною повагою і приймає всі необхідні заходи для попередження будь-яких посягань на його особу, свободу чи гідність» (ст. 29); п. 1 ст. 31 даної конвенції не містить стосовно цього будь-яких винятків. При цьому не має значення чи діяв дипломат при виконанні своїх службових обов'язків, чи він діяв як приватна особа.

Особиста недоторканність дипломатів та їх імунітет від кримінальної юрисдикції визначається нормами міжнародного права, що мають нормативний характер.

Друга категорія співробітників дипломатичного представництва – члени адміністративно-технічного персоналу. За своїм службовим і, відповідно, правовим положенням вони відрізняються від першої категорії, однак щодо привілеїв та імунітетів, сучасне міжнародне право і національне законодавство ряду держав здійснюють значні кроки щодо наближення статусу цих осіб до статусу дипломатичних агентів.

До категорії адміністративно-технічного персоналу відносять референтів, перекладачів, технічних секретарів, стенографісток та інший канцелярський персонал, шифрувальників, осіб, що обслуговують вузли зв'язку, бухгалтерських працівників. Всі ці співробітники не мають дипломатичних паспортів та рангів, однак командуються на роботу відомством закордонних справ і мають право на службовий паспорт.

Третя категорія – члени обслуговуючого персоналу представництва. Це – шофери, прибиральниці, ліфтери, повари, вахтери, садівники та ін. До них також відноситься спеціальна група осіб, що не входять до персоналу представництва, але працюють у самих співробітників посольства – няні, домогосподарки. Члени обслуговуючого персоналу – це в основному громадяни держави перебування.

Як показує історія рабовласницьких, феодальних та капіталістичних держав, дипломатія має широкі сфери діяльності, зокрема може впливати на економічні, політичні та культурні зв'язки держав. Саме тому те як веде себе дипломат, ті функції, які він здійснює у країні перебування є достатньо значними і ретельно аналізуються країною перебування.

Варто зазначити також наступне. За загальним правилом дипломат не повинен порушувати законів держави перебування, проте у випадку вчинення ним кримінально караного діяння кримінальна справа стосовно нього не порушується в силу даного імунітету. Така особа оголошується *persona non grata* і їй пропонується залишити територію держави перебування. Разом з тим, сторона, що приймає, може клопотатися перед урядом держави, що акредитує, про відмову в імунітеті дипломату, що вчинив злочин. При його одержанні така відмова повинна бути ясно і точно виражена.

Всі зазначені обставини значно ускладнюють процес доказування по кримінальним справам щодо зазначених осіб, а щодо дипломатичних агентів взагалі виключають можливість їх притягнення до кримінальної відповідальності. Таким чином вчинення низки процесуальних дій направлених на отримання доказів у справі можливо лише після надання згоди дипломатичного представництва.

Доречно нагадати ст. 80 Конституції України, яка зазначає: «Народні депутати не несуть юридичної відповідальності за результати голосування або висловлювання в парламенті та його органах, за винятком відповідальності за образи чи клевети. Вони також не можуть без згоди Верховної Ради України бути притягнуті до кримінальної відповідальності, затримані чи заарештовані».

Отже, громадянин України, отримавши представницький мандат, набуває статусу народного депутата. З цього моменту на нього поширюється депутатська недоторканість. Її суспільне призначення має на меті захистити депутата на час виконання ним депутатських повноважень, які починаються з моменту присяги і припиняються одночасно з припиненням повноважень ВР, від незаконного переслідування. Аналіз юридичних норм, які визначають статус народного депутата, свідчить про те, що на практиці по-різному використовується термін «притягнення до кримінальної відповідальності».

Відсутність чіткого розуміння депутатської недоторканості в законодавстві України призводить до того, що це право та привілеї народні депутати почали тлумачити як повну непідвладність сили закону. Ми маємо приклади, коли кримінальні справи щодо парламентаріїв, які вчинили злочин, не порушуються, а порушені справи без дотримання відповідних процесуальних процедур закриваються. І навіть якщо депутат затриманий на місці вчинення ним злочину, до нього не можна застосувати заходи процесуального примусу без по-

передньої згоди парламенту. Практично статус недоторканості наших парламентаріїв є абсолютним, оскільки будь-яке скоєне ними правопорушення лишається без покарання.

Свою роль у цьому відіграв і Конституційний Суд, який ще у 1999 р., розглянувши клопотання МВС про офіційне тлумачення положення ч. 3 ст. 80 Конституції України стосовно притягнення народного депутата до кримінальної відповідальності, не в повній мірі розкрив змістовну частину цієї норми. Підставою для такого звернення була практична необхідність визначити момент, з якого депутат вважається притягнутим до кримінальної відповідальності, та момент, коли необхідно вносити до парламенту подання про одержання на це згоди.

Слід нагадати, що надання такого тлумачення обґрунтовувалося ще й тим, що чинний кримінально-процесуальний закон не передбачає такої стадії досудового слідства. Неоднозначно трактується цей елемент і в теорії кримінального права. Водночас у філософському обґрунтуванні стало правилом вважати початком кримінального переслідування пред'явлення особі обвинувачення у вчиненні злочину. Конституційний Суд, розглядаючи справу про депутатську недоторканість, не тільки погодився з таким підходом, а й ототожнив винесення слідчим постанови про притягнення особи як обвинуваченого з пред'явленням їй обвинувачення. На наше переконання, така позиція єдиного органу конституційної юрисдикції щодо порушеного МВС питання через свою невизначеність є помилковою, оскільки не впливає із сучасних теоретичних уявлень про згадану стадію досудового слідства та з тих норм, які регулюють питання депутатської недоторканості.

Для правового вирішення ситуації, що склалася, слід було б суду врахувати той факт, що процес пред'явлення обвинувачення має стадійний характер. Центральне місце в цій системі посідають дві процесуальні форми – це складання постанови про притягнення як обвинуваченого і безпосереднє пред'явлення обвинувачення, що є дією, яка полягає в оголошенні підозрюваному зазначеної постанови. Характерно, що вони за своєю юридичною природою і в часовому розрізі дещо різняться між собою. Так, для того щоб пред'явити особі обвинувачення, слідчому спочатку потрібно порушити кримінальну справу та добути достатньо доказів, які б вказували на вчинення нею злочину, сформулювавши їх у відповідному процесуальному документі, який називається постановою. Потім оформлену постанову пред'явити підозрюваному у встановлений законом строк. Тільки після виконання останньої процедури в розслідуванні кримінальної справи починається новий етап, бо до процесу вводиться один із його основних учасників – обвинувачений. Ця особа отримує можливість дізнатися, в чому конкретно вона обвинувачується і яких набуває процесуальних прав для захисту своїх інтересів.

Висновок же КС про те, що згода на притягнення народного депутата до кримінальної відповідальності надається ВР до пред'явлення йому обвинувачення у вчиненому злочині, містить у собі лише загальні умови існування певних дій і не враховує динамічність процесу, що складається з різних етапів. У зв'язку з цим на практиці і в теорії процесуального права так і лишилося не вирішеним питання, пов'язане з визначенням моменту притягнення до кримінальної відповідальності. Суть розбіжностей з цього приводу полягає у двох моментах. Один передбачає, що реалізація заходів державно-правового примусу до правопорушника настає з моменту складання слідчим постанови про притягнення особи як обвинуваченого, інший – з оголошення обвинуваченому такої постанови та роз'ясненням йому суті пред'явленого обвинувачення.

На пленарному засіданні КС більшість уповноважених за дорученням представників суб'єкта права на конституційне подання висловили думку, що депутата необхідно вважати притягнутим до кримінальної відповідальності з моменту винесення постанови про притягнення його як обвинуваченого. Такий підхід, вочевидь, впливає з переконання, що тільки на цьому етапі процесу повинно починатися кримінальне переслідування, проти якого народний депутат має імунітет. Цього погляду дотримується і сучасна слідча практика.

Відсутність уніфікованого бачення КС депутатської недоторканості призвело до нівелювання та коментування окремих його положень навіть деякими суддями зазначеного суду. Наприклад, цікавою була позиція одного із суддів, викладена в його «окремій думці», про те, що депутатська недоторканість поширюється на народного депутата з моменту визнання його обраним за рішенням відповідної виборчої комісії, проте згода ВР на його притягнення до кримінальної відповідальності має бути отримана не до пред'явлення обвинувачення, а перед направленням прокурором справи до суду.

Інший суддя, аналізуючи теоретичні основи каральної політики держави щодо громадянина, якого було обрано народним депутатом на стадії розгляду судом його кримінальної справи, зазначив, що депутатська недоторканість на таку особу не може поширюватися, оскільки це є прямим порушенням принципу поділу державної влади в Україні та втручання у здійснення правосуддя. В таких випадках стадія кримінального переслідування повинна бути доведена до постановлення судом виправдувального або обвинувального вироку і набрання ним законної сили. Однак КС не погодився з такими абстракціями, і у своїй доктрині з цього питання надав принцип зворотності депутатської недоторканості тим громадянам, яких було притягнуто до кримінальної відповідальності чи взято під варту до набуття повноважень народного депутата.

З цього приводу слід зазначити, що інститут гарантії забезпечення статусу парламентаріїв, запропонований розробниками процесуального закону, не є суто національним явищем. Він існує у більшості країн. Якщо брати до уваги історичні аспекти існування депутатської недоторканості, то, наприклад, у Чехії щодо парламентарія не може бути порушена кримінальна справа без згоди Палати, однак він може бути заарештований, якщо його затримано під час вчинення злочину або відразу після нього. Депутата Держдуми РФ не мають права затримати, взяти під варту чи обшукати, крім випадків затримання на місці злочину. У Фінляндії депутата можна заарештувати і порушити проти нього кримінальну справу за злочин, строк покарання за вчинення якого становить не менше ніж 6 місяців. У Швеції дозвіл парламенту на арешт та переслідування депутата не

потрібний, якщо санкція злочину передбачає позбавлення волі на два і більше роки.

Особливий порядок відповідальності парламентаріїв та посадовців, які не дотримуються Конституції, зловживають наданою їм владою і службовим становищем намагалася запровадити група народних депутатів через прийняття закону про Державний трибунал України. Відповідно до його змісту за діяння, яке є конституційним деліктом, Державному трибуналу надавалася можливість призначати стягнення у вигляді усунення з посади, дострокове припинення депутатських повноважень з позбавленням права у майбутньому бути обраним на ці посади строком від 2 до 10 років. У разі виявлення ознак злочину в діянні вказаних осіб покарання повинно було б призначатися за КК України. До складу трибуналу планувалося обрати не менше 11 суддів.

Ініціатором звернення про притягнення до конституційної та кримінальної відповідальності мав виступати парламент. Суб'єктами попереднього подання до ВР були б: Президент, СБУ, ГПУ, комітети ВР або одна третина народних депутатів від загальної кількості. Державним трибуналом надавалися повноваження навіть усувати з посади Президента за зверненням ВР у разі вчинення ним злочину або порушення обов'язків діяти лише на підставі та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Таке рішення вважалося б законним, якщо б за нього проголосувало щонайменше 3/4 суддів від його складу.

Стосовно політичної доцільності депутатського імунітету, то ще в 1998 р. на порядок денний ВР виносилося питання про скасування депутатської недоторканності. Потім у 2000 р. подавався проект закону про внесення змін до ст. 80 Конституції України.

Таким чином, питання гарантованості діяльності народних депутатів містять на сьогодні чимало проблем, які потребують вирішення як у конституційному, так і в кримінально-процесуальному порядку. Це викликано тим, що депутатська недоторканість в Україні у її нинішньому вигляді є одним із найпотужніших соціальних подразників. Проте депутатська недоторканість має бути, хоча б у формі індемнітету, що означає неможливість притягнення народного депутата за результати голосування чи висловлювання в парламенті та його органах, за винятком відповідальності за образу чи наклеп.

Водночас, щоб знівелювати обстановку, що склалася в державі навколо цього питання, слід відмовитися від депутатського імунітету (захист від судової відповідальності, яка не пов'язана прямо з парламентською діяльністю), привівши у такий спосіб правовий статус народного депутата у відповідність із європейськими принципами та стандартами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Венская конвенция о дипломатических сношениях от 18.04.1961 г. // Действующее международное право. В 3-х т. Сост. Ю.М. Колосов, Э.С. Кривчикова. М. 1996. Т.1. С. 510–528.
2. Венская конвенция о консульских сношениях и факультативные протоколы от 24.04.1963 г. // Там же. С. 528–582.
3. Нью-йоркская конвенция о специальных миссиях и факультативный протокол от 8.12. 1963 г.
4. Венская конвенция о представительстве государств в их отношениях с международными организациями универсального характера от 14.03.1975 .
5. Конвенция о привилегиях и иммунитетах ООН от 13.02.1946г.

www.bgs.kh.ua

Бізнес-Група

БІЗНЕС-ГРУПА

Незалежна оцінка майна, грошова оцінка земельних ділянок

(Сертифікат № 9666/10 виданий ФДМУ від 11.06.2010р.; Ліцензія ДКУЗР Серія АГ № 505714 видана 02.12.2010р.)

Торгівля цінними паперами

(Ліцензія Серія АГ № 399185 видана ДКЦПФР від 07.09.2010р.)

Депозитарні послуги

(Ліцензія Серія АГ № 399193 видана ДКЦПФР від 07.09.2010р.)

м. Харків, вул. Космічна, 26, 3-й поверх
тел. (057)7-140-190; (057)7-143-099; (050)582-35-21